

Rassenproef prei vroege herfst biologische teelt 2012

Standaardrassen bevestigen voor biologische teelt

L. Delanote en J. Rapol

In de biologische preiteelt is de rassenkeuze het voornaamste instrument ter beheersing van ziekten en sleet. In de vroege herfst zijn vooral roest en de houdbaarheid in het veld bepalende factoren. Daarnaast dienen zich ook de eerste biologische hybriderassen aan.

Algemeen teeltverloop

De preiplanten werden op het biologisch proefbedrijf te Beitem opgekweekt en uitgeplant. De prei werd op 15 maart gezaaid in een plastic tunnel in een laag potgrond. Op 6 juni werd in vlakvelds geponste gaten geplant. De plantafstand bedroeg 70 cm tussen de rijen en 10 cm in de rij. Na het planten werd er meteen aangegoten. Alle planten kenden een goede weggroei.

In de proef werden 9 rassen opgenomen. Alle rassen waren hybrides. Voor één ras was biologisch zaai-zaad beschikbaar. Voor de andere rassen werd uitgegaan van gangbaar niet chemisch behandeld zaai-zaad.

De voorvrucht was een éénjarige gras-klover maaiweide. Er werd voorzien in een basisbemesting van 30 ton biologische runderstalmest. Tussentijdse staalname gaf aan dat bijbemesting tijdens het seizoen niet nodig was. De onkruidbestrijding gebeurde door middel van schoffelen en aanaarden al dan niet in combinatie met vingerwieders en de octopuswiedhark. De octopuswiedhark werkt ook agressief op de preiplanten. De ervaring leert dat stevige prei hiervan goed herstelt. Omwille van de hoge druk werd er tweemaal gespoten tegen preimot. Er gebeurde geen enkele ziektebestrijding.

Voor wat betreft de weersomstandigheden was 2012 een rotjaar. Tot eind juli was het aanhoudend nat. Alle werkzaamheden moesten tussen de buien door gebeuren. De omstandigheden waren niet steeds optimaal. Vanaf half augustus tot eind september was het aanhoudend droog. Hierdoor liep de prei groeiachterstand op ten opzicht van andere jaren. Er werd één keer 25 mm beregend. Vanaf begin oktober werd het opnieuw nat.

Tabel 1 - Teeltverloop	
Proeflocatie	Inagro - Beitem - zandleem
Proefplan	blokkenproef in 4 parallellen
Zaaidatum	15/03/2012
Opkweekmethode	in plastic tunnel in potgrond
Bemesting	02/06/12: 30 ton/ha vaste rundermest
Voortelt	grasklaver
Plantdatum	6/06/2012
Plantafstand	70 x 10 cm, vlakvelds
Onkruidbestrijding	mechanisch
Gewasbescherming	20/08/12 Xentari
	05/09/12 Tracer
Oogst	6/11/2012

In vergelijking met voorgaande jaren werd er iets meer purpervlekkenziekte waargenomen. Als gevolg van de natte zomer, was er eind juli ook papiervlekkenziekte in het gewas aanwezig. Dit groeide volledig uit. De aantasting door roest was gemiddeld.

De waarnemingen inzake ziekte en gewassenmerken in het veld gebeurden half oktober. Door omstandigheden kon echter pas begin november geoogst worden. Voor de vroegste rassen was dit te laat. Met 30 à 35 ton voor de standaardrassen werden gemiddelde opbrengsten gerealiseerd.

Rassenbespreking

Antiope (S&G) kent een goede gewasontwikkeling in het veld, heeft een donkere bladkleur en is behoorlijk gezond. De roestaantasting bleef beperkt tot het oudere blad of de bladtopen. De opbrengst (33 ton / ha) en de sortering zijn goed. In de bak heeft Antiope een goede presentatie.

Callahan (Nickerson-Zwaan) startte gelijk met de andere rassen, maar kon verder niet gedijen. Half oktober toonde Callahan een slechte gewasstand met veel sleet en een hoge aantasting door roest en purpervlekkenziekte. De opbrengst bleef steken op 27,5 ton / ha.

Duraton (Hild Samen/Nunhems) is een vlot groeiende prei met een eerder bleke bladkleur. De weerstand tegen ziektes is goed. Duraton haalt dankzij een grove sortering een erg hoge opbrengst (41,4

ton / ha), maar presenteert eerder matig in de bak. De kleur is te bleek en de schacht is te lang voor de verse markt. Duraton biedt wellicht meer perspectief voor de industrie.

Julita (Vitalis) was in deze proef duidelijk voorbij zijn optimum waardoor het al erg onderhevig was aan sleet. De weerstand tegen roest en purpervlekkenziekte is onvoldoende. De opbrengst is met 31,5 ton nog redelijk.

Krypton (Nunhems) is een nieuw ras dat eerder aanleunt bij de zomerprei. Krypton kent een vlotte gewasontwikkeling en een opgerichte gewasstand in het veld. De bladkleur is bleek in vergelijking met de andere rassen. Krypton haalt een hoge opbrengst (40 ton / ha) met een grove sortering en hield ondanks de te late oogstdatum nog goed stand in het veld. De weerstand tegen purpervlekkenziekte en roest is een aandachtspunt. Krypton lijkt daarentegen sterk tegen trips. De presentatie in de bak is matig, als gevolg van de bleke bladkleur en de lange schacht.

Levis (Syngenta) is een groeikrachtige prei met een goede gewasontwikkeling in het veld. Ondanks de late oogstdatum, bleef de sleet dit jaar aanvaardbaar. Het blad is evenwel vrij bleek, is matig gevoelig voor purpervlekkenziekte en roest en toonde vooral ook veel tripsschade. De opbrengst is met 36 ton / ha zeer goed. De presentatie in de bak was aanvaardbaar.

Tabel 2 - Opbrengst en gevoeligheid voor sleet, ziekten en trips

Cultivar	Zaadhuis	Bio	Marktbaar opbrengst kg/ha	Stand 14-okt	Aantasting door					Algemeen uitzicht in de bak
					Sleet- gevoelig- 14-okt	roest 14-okt	purper- vlekken 14-okt	papier- vlekken 28-jul	Trips 14-okt	
Antiope	S&G	NCB	33018 cd	7,0 a	7,3 a	7,6 ab	8,0 a	8,0 a	6,0 bc	7,3 ab
Callahan	Nickerson Zwaan	NCB	27530 e	5,0 c	3,8 c	4,4 e	5,8 d	6,0 bc	5,3 cd	5,0 de
Duraton	Hild Samen GmbH	NCB	41411 a	7,1 a	6,1 b	8,0 a	7,9 a	5,3 c	6,5 ab	5,8 cd
Julita	Vitalis	BIO	31500 d	5,8 bc	4,5 c	3,6 f	5,8 d	5,5 bc	5,3 cd	4,5 e
Krypton	Nunhems	NCB	40024 a	7,0 a	5,5 b	5,4 d	6,8 c	6,3 b	6,5 ab	5,1 de
Levis	S&G	NCB	36045 b	5,9 bc	5,9 b	6,3 c	6,6 c	7,6 a	4,5 d	6,5 bc
Poulton	Nunhems	NCB	35693 b	6,9 a	7,6 a	7,3 b	7,9 a	7,8 a	6,5 ab	8,0 a
Surfer	Bejo Zaden BV	NCB	34491 bc	6,5 ab	7,3 a	7,3 b	7,5 ab	7,5 a	7,3 a	7,4 a
Walton	Nunhems	NCB	32479 cd	7,0 a	7,4 a	6,4 c	7,0 bc	7,3 a	7,3 a	7,5 a
			34688	6,5	6,1	6,2	7,0	6,8	6,1	6,3
V.C. (%)			4,7	8,9	17,9	3,2	6,3	9,0	11,5	8,9
p-waarde			< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**	< 0,01**
<i>schaal:</i>				<i>zeer slecht</i>	<i>veel sleet</i>	<i>zeer veel</i>				<i>zeer slecht</i>
				<i>zeer goed</i>	<i>geen sleet</i>	<i>geen</i>				<i>zeer goed</i>

* significant (0,05 > p ≥ 0,01); ** zeer significant (p < 0,01)

Waarden binnen eenzelfde kolom gevolgd door eenzelfde letter zijn niet significant verschillend (Duncan, p=0,05)

Poulton (Nunhems) toonde een goede gewasstand in het veld. Het blad is donkergroen en vrij smal. Poulton kende in deze proef weinig last van sleet of bladziekten. De opbrengst was met 35,7 ton / ha zeer goed. Ook de presentatie in de bak was zeer goed.

Surfer (Bejo) kende een vlotte gewasontwikkeling in het veld. De bladeren zijn donkergroen en opgericht. Surfer toonde zich sleetvast en weinig ziektegevoelig. De opbrengst was met 34,5 ton goed. Ook in de kist wordt een goede kwaliteitsscore gehaald.

Walton (Nunhems) is een vlotte groeier met een breed en donkergroen blad. Dit brede blad is gevoelig voor schade tijdens het rooien en marktklaar maken. Er werd iets meer purpervlekkenziekte en roest vastgesteld ten opzicht van de beste rassen. Walton haalde een goede opbrengst (32,5 ton) en presenteert mooi in de kist.

Besluit

Antiope, Poulton en Surfer vormen in deze proef samen de kopgroep. Het gewas was vrij gezond en bleek goed houdbaar in het veld ondanks de late oogstdatum. De opbrengst is goed en presenteert mooi in de kist. Walton lijkt net iets gevoeliger voor bladziekten en bladbreuk maar voldoet nog goed. Deze rassen bevestigen hiermee hun resultaten uit voorgaande jaren.

Levis en Krypton waren in deze proef voorbij hun optimum, maar lenen zich wellicht goed voor de oogst in september. Krypton en Duraton bieden dankzij hun hoge opbrengstpotentieel en goede houdbaarheid in het veld ook perspectief voor levering aan de industrie.

Callahan en Julita voldeden in deze proef niet. Zowel in opbrengst als in kwaliteit bleven deze rassen achter.

Contactpersoon: Lieven Delanote (Inagro)

TEL: 051 27 32 50

E-mail: lieven.delanote@inagro.be